

EFNISYFIRLIT

KAFLI I: INNGANGUR	1
KAFLI II: HEIMILDAYFIRLIT	5
Fraðileg nálgun.....	5
Umhverfi mjalta	6
Hefðbundið básafjós, kyr mjólkaðar á bás og engin hjálpartæki notuð	6
Hefðbundið básafjós, kyr mjólkaðar á bás og hjálpartæki notuð	7
Lausagöngufjós og kyr mjólkaðar á mjaltabás.....	7
Kröfur ríkisvaldsins til vinnuumhverfis	8
Mjaltir sem iðja bænda.....	9
Þróun mjaltavinna á Íslandi frá 1900 - 2000.....	10
Vinnuferli bænda við mjaltir	11
Vinnustöður og líkamsbeiting	13
Kúabóndinn, áhrif umhverfis og vinnu	15
Rannsóknir á aðstöðu manna við vinnu	17
Samantekt	18
KAFLI III: AÐFERDAFRÆÐI	19
Rannsóknarsnið	19
Spurningalistar	20
Gátlistar	20
Áhorf	21
Þáttakendur.....	21
Matstæki	23
Spurningalistinn „Vinnuaðstaða bænda við mjaltir“.....	23
Gátlisti um umhverfi	24
Áhættumat – Norræna matskerfið	25
Forþrófun matstækja	26
Gagnasöfnun.....	27
Greining gagna	27
KAFLI IV: NIÐURSTÖÐUR	29

Bakgrunnsupplysingar.....	30
Vinnuumhverfi	32
Beiting líkamans og hætta á álagseinkennum	34
Verkir hjá bændum við mjaltir	37
KAFLI V: UMRÆÐUR	39
Takmarkanir rannsóknarinnar	41
Hagnýtt gildi rannsóknar	42
Hugmyndir af framtíðarrannsóknum.....	43
HEIMILDASKRÁ	44
RITASKRÁ	49
FYLGISKJAL A: Íslenskar rannsóknir á vinnuumhverfi mismunandi starfshópa.....	51
FYLGISKJAL B: Hefðbundið básafjós, kýr mjólkaðar á bás og engin hjálpartæki notuð	52
FYLGISKJAL C: Hefðbundið básafjós, kýr mjólkaðar á bás og hjálpartæki notuð	53
FYLGISKJAL D: Lausagöngufjós, kýr mjólkaðar á mjaltabás.....	54
FYLGISKJAL E: Heimildaöflun	55
FYLGISKJAL F: Mjaltastóll	56
FYLGISKJAL G: Hefðbundinn fjósbás.....	57
FYLGISKJAL H: Þvottafötur hangandi í braut	58
FYLGISKJAL I: Sjálfvirkur aftakari	59
FYLGISKJAL J: Algengar gerðir mjaltabása í lausagöngufjósi	60
FYLGISKJAL K: Mjaltagryfja	61
FYLGISKJAL L: Rörmjaltakerfi	62
FYLGISKJAL M: Þvottavagn	63
FYLGISKJAL N: Burður mjaltatækja	64
FYLGISKJAL O: Mjaltatæki fest við rörmjaltakerfi.....	65
FYLGISKJAL P: Þvottur og hreytur	66
FYLGISKJAL Q: Mjaltatæki sett á og tekinn af	67

FYLGISKJAL R: Rétt líkamsbeiting.....	68
FYLGISKJAL S: Byrðum lyft	70
FYLGISKJAL T: Samstarfs yfirlýsing	71
FYLGISKJAL U: Upplýst samþykki	72
FYLGISKJAL V: Svar frá Persónuvernd	73
FYLGISKJAL W: Umsókn til Vísindasiðanefndar	74
FYLGISKJAL Þ: Leyfi frá Vísindasiðanefnd	81
FYLGISKJAL Æ: Spurningalistinn „Vinnuaðstaða bænda við mjaltir“	82
FYLGISKJAL Ö: Gátlisti fyrir umhverfi	87
FYLGISKJAL AA: Áhættumat - Norræna matskerfið	88
FYLGISKJAL AB: Kynningarbréf til þátttakenda	90
FYLGISKJAL AC: Fyrirspurnabréf	91

YFIRLIT YFIR MYNDIR OG TÖFLUR

Tafla 1. Bakgrunnur karla og kvenna eftir kyni og kúabýlum.....	31
Tafla 2. Vinnuumhverfi.....	33
Tafla 3. Gólfefni og skófatnaður eftir kúabýlum.....	33
Tafla 4. Gátlisti fyrir umhverfi.....	34
Tafla 5. Vinnustöður eftir kyni og kúabýlum.....	35
Tafla 6. Dreifing verkja síðastliðnar fjórar vikur eftir kyni og kúabýlum.....	38

Mynd 1. Dreifing starfa utan mjaltavinnunnar eftir fjölda einstaklinga af hvoru kyni.....	32
Mynd 2. Vinnuálag kvenna út frá hættu á heilsutjóni.....	36
Mynd 3. Vinnuálag karla út frá hættu á heilsutjóni.....	36